

Lozorius Zengštoko *Evangelijos bei Epistolos* (1612) – pakartotinai išleistas Baltramiejaus Vilento vertimas. Zengštoko *Evangelijos bei Epistolos* yra vakarinio raštų varianto pavyzdys. Išlaikomi sveiki dvigarsiai *an, am, en, em* ir nosiniai balsiai *q, ę*. Taip pat turimas minkštas junginys *le*. Rašybai būdinga tai, kad čia neskiriami ilgieji ir trumpieji balsiai. Kartais pasitaiko išlaikytas senasis ilgasis balsis *ā*. Jotas dažnai žymimas raidžių junginiu *gh*. Redukuojami (netariamai) vardažodžių ir veiksmažodžių galūnių trumpieji balsiai. Yra įdomių ir dabar jau nevarojamų formų: išlaikytos ilgosios daugiskaitos naudininko formos; vartojami atematiniai veiksmažodžiai (atematiniais vadinami tokie veiksmažodžiai, kurių kamiengalis baigiasi priebalsiu, be to, jie turėjo kitokias galūnes, plg. atematinę paradigmą – *aš giedmi, tu giesi, jis giesti, mes giedme, jūs gieste, jie giesti*). Vartojami postpoziciniai vietininkai – iliatyvas (rodo, kad veikėjas juda į objekto vidų, pvz., *miškan*), aliatyvas (rodo, kad veikėjas juda link objekto, pvz., *miškop*, t. y. *prie miško*), adesyvas (rodo, kad veikėjas yra prie objekto, pvz., *miškiep*). Žodynas gana turtingas, daug gražių žodžių iš ano meto gyvosios kalbos.

Toliau pateikiamoje ištraukoje kairėje pusėje yra tekstas originalia Zengštoko rašyba, dešinėje pusėje – perraša šių dienų rašyba. Kadangi iš rašybos sunku spręsti, ar tuo laiku buvo tariamas ilgasis balsis *ē*, ar jau susiaurėjęs *é*, visur perrašoma su balsiu *ē*. Išnašose komentuojamos įdomesnės ir retesnės formos. Laužtiniuose skliaustuose pateikiamos dabartinės formos, paaiškinamos žodžių reikšmės.

ZEE 86,1	VTARNIKIE SEKMIV	ZEE 86,1	Utarnyke [antradienyje] Sekminių
ZEE 86,2	Evangelium Ioannis X.	ZEE 86,2	Evangelium Joanis X.
ZEE 86,3	ISchtiefos / Iŋhtiefos fakau yu=	ZEE 86,3	Iš tiesos iš tiesos [iš tiesų] sakau ju-
ZEE 86,4	mus ¹ / kurs neieit ² pro duris gardana ³ a=	ZEE 86,4	mus [jums], kurs nejeit [nejeina] pro duris gardana [į gardą] a-
ZEE 86,5	wiu / bet ieit ⁴ kitur / tas jra waxis ir Raŋbinikas.	ZEE 86,5	vių, bet jeit [jeina] kitur, tas yra vagis ir razbainykas [plėšikas].
ZEE 86,6	Kurs wiel ieiit ⁵ pro duris tas eft ⁶ piemū awiu /	ZEE 86,6	Kurs vėl jeiti [jeina] pro duris tas est [yra] piemuo avių,
ZEE 86,7	Tampaczem Wartiniks ⁷ atwer ⁸ / ir awys bal=	ZEE 86,7	tam pačiam vartinyks [vartininkas] atver [atveria], ir avys bal-
ZEE 86,8	fa iò klaufa ⁹ / Ir wadin awis fawa wardu / ir	ZEE 86,8	sā [balso] jo klausā [klauso], ir wadin [vadina] avis savā [savo] vardu, ir
ZEE 86,9	iŋchwed jas. Ir kada iŋchleidz awis fawa / eiti	ZEE 86,9	išved [išveda] jas. Ir kada išleidž [išleidžia] avis savā [savo], eiti [eina]
ZEE 86,10	pirma yū / ir awis feka ghy ¹⁰ / nefa paŋyfta balfa	ZEE 86,10	pirma jų, ir avys seka jų, nesa [nes] pažysta balsā [balsą]

¹ Senoji ilgoji daugiskaitos naudininko forma; dabar ji sutrumpėjusi.

² Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 3 asmuo.

³ Vns. iliatyvo linksnis.

⁴ Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 3 asmuo.

⁵ Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 3 asmuo.

⁶ Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 3 asmuo.

⁷ Redukuota daiktavardžio galūnė – netariamasis trumpasis balsis *a*.

⁸ Redukuota veiksmažodžio galūnė – netariamasis trumpasis balsis *a*.

⁹ Išlaikytas senasis ilgasis balsis *ā*.

¹⁰ Vietoj *j* rašoma *gh*.

ZEE 86,11	ió. Swetima ios nefeka / bet beg nūg i{ô} ne=	ZEE 86,11	jo. Svetimā [svetimo] jos neseka, bet bēg [bég] nuog [nuo] jo ne-
ZEE 86,12	fa nepaþyfta balfa fwetimuiu. Ta priekal=	ZEE 86,12	sa nepaþysta balsā [balso] svetimujų. Tą priekal-
ZEE 86,13	befi biloia ghiemus Iefus / bet ghie neifch=	ZEE 86,13	besj [palyginimą] bylojā [bylojo, sakè] jiemus [jiems] Jėzus, bet jie neiš-
ZEE 86,14	mane / kas buwa / ka yumpi ¹¹ fakie.	ZEE 86,14	manė [neišmanė], kas buvā [buvo], ką jumpi [jiems] sakė [sakė].
ZEE 86,15	Biloia wiel yumpi Iefus / Ifchtiefos /	ZEE 86,15	Bylojā [bylojo, sakè] vėl [vėl] jumpi [jiems] Jėzus, iš tiesos,
ZEE 86,16	Ifchtiefos bilau yumus / efch efmi ¹² durimis a=	ZEE 86,16	iš tiesos bylau jumus [byloju, sakau jums], eš esmi [esu] durimis a-
ZEE 86,17	wiumpi ¹³ . Wiffi kurie pirm manes ateia / tie bu=	ZEE 86,17	viumpi [avims]. Visi kurie pirm [pirma] manęs atėjā [atėjo], tie bu-
ZEE 86,18	wa Wagis ir Raþbainikai / bet awis yū neefti ¹⁴	ZEE 86,18	vā [buvo] vagys ir razbainykai [plėšikai], bet avys jų neesti
ZEE 86,19	klaufufias. Efch efmi durimis / per mane iey	ZEE 86,19	klausiusiās [nėra klausiusios]. Eš esmi [aš esu] durimis, per mane jei
ZEE 86,20	kas ieys tas ifchganitas būs / ir yeis ir ifcheis /	ZEE 86,20	kas įeis tas išganytas bus, ir įeis ir išeis,
ZEE 86,21	ir ganikla atras. Wagis neateit tiktai idant	ZEE 86,21	ir ganyklą atras. Vagis neateit [neateina] tiktai idant [kad]
ZEE 86,22	ghis voktu / fmauktu ir vfchþawintu. Efch ¹⁵ a=	ZEE 86,22	jis vogtų, smaugtų ir užžavintų [nužudytų]. Eš
ZEE 86,23	teiau / idant þiwata aprepnai turetu.	ZEE 86,23	atėjau, idant žyvatą [gyvenimą] aprėpnai [gausiai, puikiai] turėtų.

Ištrauka iš Lietuvių kalbos instituto senųjų raštų duomenų bazės: <http://www.lki.lt/seniejirastai/home.php>. Perraša ir komentarai Vytauto Kardelio.

¹¹ Daugiskaitos aliatyvo linksnis.

¹² Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 1 asmuo.

¹³ Daugiskaitos aliatyvo linksnis.

¹⁴ Atematinė veiksmažodžio forma, vns. 3 asmuo.

¹⁵ Senesnė įvardžio *aš* forma.